

сѣщо-то. Христ. вѣра, по своя-та сѣщностъ, изравнява народни-тѣ характери, помага имъ да се съединятъ въ едно общество, въ една челядь, а това води къмъ много добри сѣтнини. Може се каза, и право е, че Християнска-та вѣра, много повече е помогнала на Европейски-тѣ народи да достигнатъ до днешне-то си положение, отъ колко-то естественни-тѣ и условия. Христ. вѣра, и само тя, учи различни-тѣ народи да иматъ еднакво високи и прави понятия за Бога, за отношения-та къмъ Него и къмъ себеси, еднакво понятие за добро и зло. А коя друга частъ на свѣта се ползува съ това добро повече отъ Европа?

2. Просвѣщение-то, кое-то е свързано съ вѣра-та, въ Европа е дошло до висока степенъ. Въ сегашно врѣме Европа счита повече отъ 276 мил. свои жители, а твърдѣ малко число отъ тѣхъ сѣ скитници и тѣ се намиратъ по Лапландски-тѣ поляни, по брѣгове-тѣ на Ледовитий океанъ и по край Каспийски-тѣ пуцинаци. Климатъ-тѣ и свойство-то на земя-та и рано накарала Европейский жителъ да се заеме за земледѣлие-то и то го привързало да живѣе на едно мѣсто. Подиръ това развили сѣ: търговия-та, занаяти-тѣ, науки-тѣ и искусства-та и днесъ сѣ достигнали до чудно съвършенство. Нѣма народъ въ Европѣ, кой-то да се благодари днесъ само съ едно земледѣлие, а тичя сичко да узнае и усъвършенствува. За да достигне това сѣкий народъ въ Европа глѣда на училища-та и прѣзъ училища-та, като на изворъ, отъ дѣто извира сичко добро. Само ние, Българи-тѣ, не можемъ се похвали съ това; нъ, заобиколени отъ просвѣтенъ свѣтъ, по неволя ще вървимъ лека-полека напредъ.

3. Отъ двѣ-тѣ горни духовни прѣимжества явила се и третя — гражданска-та нарѣдба. Сѣкий народъ въ Европа се мъчи да се нарѣди и управлява по този